

Közbeszerzési Hatóság
1026 Budapest, Riadó utca 5.
E-mail: hnt@kt.hu

Tárgy: Kbt. 103. § (1) bekezdése szerinti tájékoztatás hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás megindításáról

Tisztelt Közbeszerzési Hatóság!

A **Magyar Tudományos Akadémia Könyvtár és Információs Központ** (1051 Budapest, Arany János u. 1.) (a továbbiakban: Ajánlatkérő) a nevében eljáró Csendes Consulting Zrt. (9082 Nyúl, Szabadság utca 43., 08-10-001925) útján ezúton tájékoztatja a Tisztelt Közbeszerzési Hatóságot, hogy a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 98. § (2) bekezdés c) pontja szerinti hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárást indított a mai napon „A SzóTudásTár adatbázishoz való hozzáférésre irányuló előfizetés” tárgyban.

A Kbt. 103. § (1) bekezdésében meghatározott kötelezettségnek eleget téve, ezúton tájékoztatjuk a Tisztelt Közbeszerzési Hatóságot az eljárás megindításáról.

I. AZ AJÁNLATTÉTELRE FELHÍVOTT SZERVEZET ADATAI

Név:	Székhely:
TINTA Kft.	1116 Budapest, Szatmárhegy utca 13. fszt. 1.

II. A TÁRGYALÁSOS ELJÁRÁS ALKALMAZÁSÁT MEGALAPOZÓ KÖRÜLMÉNYEK

A Kbt. 98. § (2) bekezdés c) pontja: a szerződés kizárólagos jogok védelme miatt kizárólag egy meghatározott gazdasági szereplővel köthető meg, és nem létezik reális alternatíva a beszerzési igény kielégítésére, és a verseny hiánya nem annak a következménye, hogy Ajánlatkérő a közbeszerzés tárgyát a versenyt indokolatlanul szűkítő módon határozta volna meg.

III. AZ ELEKTRONIKUS INFORMÁCIÓSZOLGÁLTATÁS NEMZETI PROGRAM

III.1. Az Elektronikus Információszolgáltatás Nemzeti Program bemutatása

A jelen közbeszerzési eljárás megvalósításának célja, hogy Ajánlatkérő az Elektronikus Információszolgáltatás Nemzeti Program (a továbbiakban: EISZ vagy EISZ Nemzeti Program) rendszerén keresztül a hozzáférésre jogosultak körének biztosítsa a beszerzés tárgyát képező szolgáltatások igénybe vételét.

Az EISZ a Kormány 2249/2001. (IX. 12.) határozata (az Országos Tudományos Kutatási Alapprogramok Bizottság elnöke beszámolójának elfogadásáról és az egységes elektronikus információszolgáltatás elveinek és követelményeinek kidolgozásával kapcsolatos feladatokról) alapján létrejött olyan nemzeti program, amelynek célja, hogy a felsőoktatás és a tudományos kutatás számára nélkülözhetetlen elektronikus információforrásokat központilag, nemzeti licenc alapján vásárolja meg. Így az eddigieknél lényegesen több információ, szélesebb felhasználói kör számára, fajlagosan kedvezőbb áron biztosítható.

Az EISZ fontos része a felsőoktatási fejlesztési programnak és hazánk euro-atlanti integrációjának, mivel egy ütemben jelentősen megnöveli a magyar felsőoktatási intézmények versenyképességét, és elősegíti az információhoz való hozzáférés demokráciájának kiterjesztését.

Az EISZ Nemzeti Programba a felsőoktatási törvényben nevesített állami és egyházi felsőoktatási intézmények és tudományos kutatóhelyek (legjelentősebbek ezek közül a Magyar Tudományos Akadémia kutatóhelyei) kapcsolódhatnak be.

Az EISZ Nemzeti Program elektronikus tartalomszolgáltatása Interneten keresztül vehető igénybe. Az azonosítás elsődlegesen IP-címtartományok alapján történik, tehát ez esetben kizárólag a felhasználásra jogosult intézmények IP-címtartományaiba tartozó számítógépekről érhető el a szolgáltatás.

Az EISZ Nemzeti Program finanszírozásával és működtetésével kapcsolatos feladatokról szóló 1079/2012. (III. 28.) Korm. határozatban a Kormány felkérte a Magyar Tudományos Akadémiát, hogy az irányítása alatt álló köztestületi költségvetési szerv, azaz az Ajánlatkérő közreműködésével lássa el az EISZ Nemzeti Program működtetésével kapcsolatos feladatokat.

III.2. Az Elektronikus Információszolgáltatás Nemzeti Program éves munkafolyamatának részletes bemutatása

1. negyedév:

Előzmény: Az EISZ Nemzeti Programban való intézményi részvétel szabályait, az adatbázisok használatára vonatkozó feltételeket, valamint az évente ismétlődő árfolyamkülönbszet-elszámolás módszertanát tartalmazó jogi keretmegállapodást (Kbt. 32. § (1) bekezdése szerinti együttműködési megállapodás) a csatlakozó intézmények egyszer írják alá határozatlan időre.

Az első negyedévben kerülnek megkötésre az előfizetői megállapodások a résztvevő tagintézményekkel, amelyekben elsősorban az arra az évre vonatkozó adatbázisok listája, valamint az előfizetési díjnak az adott tagintézményre eső része (*őnrész*) szerepel.

2. negyedév:

A következő évi adatbázis előfizetések előkészítése *áprilisban* veszi kezdetét, amikor az EISZ Nemzeti Programban résztvevő tagintézmények igényfelmérő ívet kapnak, amelyet egy hónapon belül, április végére kell visszaküldeniük kitöltve Ajánlatkérő szervezeti egysége, azaz az EISZ Titkárság részére. A nyomtatvány tartalmazza mindazon elektronikus tudományos tartalmak listáját, amelynek szolgáltatói (közbeszerzési eljárások ajánlattevői) ún. *konzorciumi ajánlatot*¹ kívánnak adni Ajánlatkérő illetőleg a tagintézmények számára.

Az igényfelmérő íveken szerepel az EISZ Nemzeti Program keretében ajánlott szakmai tartalmak listája rövid ismertetővel, a szolgáltató honlapjára mutató linkkel, illetve abban az esetben, ha adott tagintézmény a korábbi években már rendelkezett előfizetői szerződéssel

¹ *Konzorcium: az egyes adatbázisok csoportos előfizetésére a jelentős érkezővevény és más előnyök (archiválási jog, publikálási lehetőségek) okán tömörülő felsőoktatási, akadémiai, egészségügyi és egyéb közgyűjteményi intézményekből álló előfizetői kör.*

valamelyik adatbázis tekintetében, úgy a vonatkozó időszak használati statisztikai adatai az igényfelmérő ívek mellékletét képezi.

A nyomtatvány minden tagintézménynél az EISZ koordinátornak kerül megküldésre. Ők továbbítják egyetemeken esetében minden karra, illetve az egyes intézetek, tanszékek vezetői részére; kutatóintézetek és egyéb tagintézmények esetében pedig a vezető kutatóknak, intézet- vagy projektvezető szakembereknek. **Az egyetemeken és a kutatóintézetekben az egyes tudományterületek kiemelkedő szakértőinek igényei alapján szelektálják a listát.** Mivel a nyomtatványon árak nem szerepelnek, így kvázi kívánságlistaként funkcionál. A kutatói közösség minden olyan adatbázist bejelöl, amely releváns szakirodalmi forrásnak számít működési/kutatási területén. Április folyamán az EISZ Titkárságához rengeteg kérdés érkezik kutatói oldalról az ajánlott tartalmakat illetően, különös tekintettel a hozzáférési feltételekre, az egyes folyóiratcsomagok részletes címlistájára, az adatbázisok keresőfelületének használatára. Az elmúlt évek tapasztalata alapján rögzíthető, hogy az igényfelmérő ívek kitöltése a tudományos kutatásban aktívan résztvevő szakemberek véleménye, igénye és nem ritkán szakmai vitája eredményeként történik. (Szemben a későbbiekben részletezett megrendeléssel, amely – kötelezettségvállalásról lévén szó – a tagintézmények nyilatkozattételre jogosult képviselői részéről, pénzügyi, jogi szakemberek bevonásával közreműködése mellett kerül aláírásra.)

Májusban az EISZ Titkárság összesíti és feldolgozza az igényfelmérés eredményeit, majd indikatív árajánlat benyújtására hívja fel a szolgáltatókat.

Az igényfelmérés eredményei és a szolgáltatók által benyújtott indikatív ajánlatok alapján, valamint a rendelkezésre álló költségvetési keretösszeg figyelembe vételével az EISZ Titkárság elkészíti a következő évre vonatkozó beszerzési és költségvetési tervnek legalább két eltérő változatát. Az egyes változatok a tudományterületi és felhasználói prioritások vonatkozásában eltérő gyűjteményszervezési, gyarapítási koncepciót tükröznek.

Az EISZ eredeti célkitűzéseit szem előtt tartva, az egyik beszerzési terv az egyetemi és akadémiai kutatói közösség igényeit szolgáló külföldi multidiszciplináris és szakirodalmi adatbázisok beszerzésére helyezi a nagyobb hangsúlyt, különös tekintettel az ún. *hard sciences* tudományterületeken, előnyben részesítve a kiadók STM² kollekcioit. A másik változat koncepciója a magyar tudományos tartalomszolgáltatók termékeinek beemelése az EISZ kínálatába és adatbázisaik támogatásban részesítése, mivel az EISZ beszerzései a hazai digitális könyvkiadás fellendülését is elősegíthetik, úgy a széles olvasóközönség elérése, mint a fejlesztéshez szükséges stabil anyagi háttér folyamatos biztosítása tekintetében.

Június közepén tart ülést az EISZ Programtanács³ (a továbbiakban: Programtanács), ahol a legalább két héttel korábban a tagoknak megküldött tervezetek szakmai vitáját követően a név szerinti szavazás útján kerül kiválasztásra az az egy változatot, amely alapján az EISZ Titkárság a következő évben a szakmai tevékenységét végzi.

² SMT Collections = Science, Technology and Medicine focused databases = elsősorban élő és élettelen természettudományokra, valamint orvostudományokra és vegyészetre/gyógyszerkutatásra fókuszáló teljes szövegű vagy hivatkozási adatbázisok

³ Az EISZ Programtanács a tagintézmények érdekképviselői és az MTA elnökének döntés előkészítő testülete. Feladata a stratégia kialakítása és előterjesztése, a rendszerfejlesztés fő irányának a kijelölése, a működés értékelése, állásfoglalás a jelentősebb beruházások és kiadások tekintetében, valamint a tagintézményi tudományos és szakmai elvárásainak integrálása. A Programtanács tagjai a magyarországi felsőoktatásban és kutatásban meghatározó szerepet betöltő résztvevő intézmények/tagintézmények által delegált képviselők, az Ajánlatkérő főigazgatója, a Programtanács elnöke, a Magyar Rektori Konferencia delegáltja, a felsőoktatási intézmények kancellárjainak delegáltja. Tanácskozási joggal rendelkeznek továbbá a társ- és finanszírozó szervezetek képviselői. A Programtanács ülésein minden szavazati joggal rendelkező tag személyesen, vagy az általa írásban meghatalmazott delegált képviselője útján jogosult szavazni. Szavazategyenlőség esetén a Programtanács elnökének (képviselőjének) szavazata dönt.

Az ülés akkor határozatképes, ha azon a szavazati joggal rendelkező tagok több, mint fele jelen van. A határozathozatal név szerinti szavazással, majd a szavazatokhoz rendelt mandátumokkal történt felszorzás utáni összeadással történik. Az ügyrend elfogadásához a szavazatoknak legalább kétharmada szükséges.

A beszerzési és költségvetési tervezetek sajátosságai:

- a) intézményi szám: Mivel az igényfelmérés során a tagintézmények a konkrét árak ismerete nélkül választottak tartalmakat, Ajánlatkérő a táblázatban minden esetben becsült számokat szerepeltet.
- b) előfizetések központi pénzügyi támogatása: Az EISZ Nemzeti Program központi költségvetésének forrása az állami költségvetésben külön fejezeti soron szereplő, a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal (NKFIH) által évente pályázati támogatás formájában Ajánlatkérő részére biztosított keretösszeg. (2012 és 2017 között 1426 millió forint/év, 2018-tól 1950 millió forint/év) Ez alkotja azt a központi költségvetést, amelyhez a tagintézmények önrész fizetésével járulnak hozzá, az éves megrendelésükkel arányos összegben. Az intézményi önerő meghatározására önálló programtanácsai határozat született, amelyet az EISZ Titkárság az ott lefektetett szabályok szerint határoz meg minden évben.

Fentiek alapján tehát rögzíthető, hogy a Programtanács beszerzési és költségvetési terv elfogadására vonatkozó döntésével minden, az abban szereplő adatbázis beszerzését támogatja. A rendelkezésre álló központi pénzügyi keret szűkössége okán azonban a beszerzési és költségvetési tervben szereplő minden egyes adatbázis nem részesíthető pénzügyi támogatásban. A beszerzési és költségvetési tervben külön oszlopban kerül feltüntetésre az EISZ központi keretéből biztosított pénzügyi támogatás, illetve a szükséges önerő mértéke.

Az elfogadott beszerzési és költségvetési terv az alábbiak szerint csoportosítja a beszerzési igénnyel érintett adatbázisokat:

A. Támogatott tartalmak

- **Kiemelt tartalmak:** azon adatbázisok, amelyek adott koncepció szerint a beszerzési és költségvetési terv magját adják, így az EISZ Nemzeti Program szolgáltatásainak fő irányát meghatározzák és a pénzügyi források esetleges változása esetén is konzorciumi áron kerülhetnek beszerzésre a hosszú évek óta egy előfizetői körbe tömörülő egyetemek és kutatóközpontok együttműködése által. A kiemelt tartalmak között az átfogó multidiszciplináris külföldi adatbázisok és a szűkebb kutatói körnek releváns szakirodalmi források egyaránt helyet kapnak. Hazai és külföldi szolgáltatók által biztosított előfizetések egyaránt finanszírozásra kerülnek a központi támogatás terhére.
- **Támogatásban részesülő egyéb tartalmak:** esetükben a központi támogatás mértéke az EISZ Nemzeti Programban adott év tekintetében rendelkezésre álló pénzügyi lehetőségek, az előfizető intézmények által jelzett igények, továbbá a használati statisztikai adatok alapján kerül meghatározásra. A támogatási arányokat a tervezet 10-25-50-75-100%-ban határozza meg, megtartva a lehetőséget a kínálat és/vagy a támogatási arányok bővítésére, illetve a nem tervezhető változások kezelésére.

B. Nem támogatott tartalmak

- **Pénzügyi támogatásban nem részesülő tartalmak:** ezen adatbázisok beszerzését az EISZ Nemzeti Program felvállalja, adminisztratív és (közbeszerzési) jogi segítséget nyújtva ezáltal az igénylő intézményeknek, valamint lehetővé téve a kedvezményezett felsőoktatási intézmények számára, hogy lehívassák a későbbiekben definiálásra kerülő Emberi Erőforrások Minisztériuma (EMMI) céltámogatást

A Programtanács tehát a 0% pénzügyi támogatásban részesülő adatbázisok beszerzését is támogatja, azonban pénzügyi hozzájárulás nélkül. Ennek oka

- egyrészt az, hogy a szolgáltatók csak abban az esetben adnak konzorciumi árkedvezményt, ha a beszerzés ún. nemzeti licenz előfizetés (EISZ Nemzeti Program) keretében történik
- másrészt azért, mert az állami és egyházi felsőoktatási intézmények a fenntartó EMMI-től kizárólag abban az esetben részesülnek szakirodalmi forrás beszerzésére fordítható speciális céltámogatásban, ha a beszerzés az EISZ-en keresztül történik.

Az EMMI a hozzá tartozó felsőoktatási intézmények számára támogatást nyújt, hogy szakirodalmi forrásaik előfizetését fenntarthassák, illetve bővíthessék. Fontos megjegyezni, hogy az EMMI által biztosított céltámogatást az egyes egyetemek kapják közvetlenül, a céltámogatások összege, mint intézményi önrész hozzájárulás jelenik meg az EISZ projekt költségvetésében.

A Programtanács által elfogadott beszerzési és költségvetési terv az EISZ honlapján közzétételre kerül. http://eisz.mtak.hu/images/PT_dok/2017_06/2018_beszerzesi_terv.pdf

3. negyedév:

Szeptember elején minden tagintézmény megrendelő nyilatkozatot kap, amelyen a tavaszi igényfelmérés során általa kiválasztott tartalmak listája szerepel, de már az indikatív ajánlatok alapján kalkulált várható árakkal. A nyilatkozat aláírása hivatalos kötelezettségvállalást jelent. A nyomtatványokat az egyes tagintézmények nyilatkozattételre jogosult képviselőinek aláírásával fogadja el Ajánlatkérő.

Tekintettel arra, hogy a tagintézmények a megrendelő nyilatkozatban szembesülnek a várható költségekkel, korábban megfogalmazott igényeiket gyakran felülvizsgálják, melynek eredményeként:

- a) lemondanak egy vagy több adatbázis előfizetéséről, mivel nem rendelkeznek elegendő pénzügyi forrással az önrész kifizetésére;
- b) további tartalmakra is árat kérnek Ajánlatkérőtől, mivel a kiadói árkedvezmény mértéke nagyobb volt, mint amire számítottak, így a rendelkezésükre álló pénzügyi keret minél hatékonyabb kihasználása érdekében további szakirodalmi forrásokhoz kívánnak hozzáférni.

A kiadói árazás sajátosságai:

- a) átfogó, multidiszciplináris adatbázisok esetén a kedvezményes ár annál olcsóbb, minél több előfizető intézmény csatlakozik a konzorciumhoz

Példa: *SpringerLink* adatbázis

A SpringerLink adatbázisra 1997 óta fizet elő a hazai kutatói közösség. A világ egyik legnagyobb tudományos tartalomszolgáltatójának folyamatosan frissített tartalmú adatbázisa hozzáférést nyújt minden tudományterületen a releváns kutatási eredményeket bemutató teljes szövegű cikkekhez, a minél egyszerűbb kereshetőség érdekében tematikus kollekciókba rendezve a gyűjteményes műveleket. A Programtanács döntése alapján a SpringerLink 50% központi támogatásban részesül – a teljes ár fele az EISZ Nemzeti Program központi költségvetésének terhére kerül kifizetésre. Az ár maradék 50%-a oszlik meg az előfizetői kör tagjai között. A szolgáltató cég egy konzorciumi árat ajánl meg Magyarországnak számára az adott évi tartalom vonatkozásában. Minél több intézmény csatlakozik a konzorciumhoz, annál alacsonyabb az egy felhasználó intézményre eső önrész hozzájárulás összege.

- b) speciális, egy tudományterületre fókuszáló, általában kevés előfizetővel rendelkező szakirodalmi adatbázisok esetén az ár annál magasabb, minél több intézmény alkotja a konzorciumot

Példa: *Grove Dictionary of Art/Oxford Art Online*

Az Oxford University Press speciális adatbázisa művészettörténeti és szépirodalmi kézikönyvek teljes szócikkanyagát tartalmazza múzeumi képanyagokkal kiegészítve. Tematikája miatt kizárólag a hazai intézményeknek egy szűk köre fizet elő erre az adatbázisra. 2017-ben 6 intézmény jelentkezett. A szolgáltató a felhasználó tagintézmények listája alapján határozta meg az árat. Újabb intézmény csatlakozása esetén az ár emelkedni fog. 2017-ben pénzügyi támogatás nincsen a Grove Dictionary of Art adatbázison – eszerint a közbeszerzési eljárást Ajánlatkérő lefolytatja az előfizető intézmények nevében és javára, azonban nem tud pénzügyi támogatást nyújtani, tehát a teljes ár a 6 intézmény között oszlik meg. Azonban így is érdemes a 6 intézménynek az EISZ Nemzeti Program keretien belül megvalósítani a beszerzést, hiszen a szolgáltató így konzorciumi kedvezményt ad az előfizetési díjből, amely egyéni előfizetés esetén nem lenne érvényesíthető.

Az EISZ Nemzeti Program munkafolyamatának a fentiekben bemutatott sajátosságai miatt, a Programtanács által elfogadott beszerzési és költségvetési tervben szereplő adatok eltérhetnek a közbeszerzési eljárások során benyújtott dokumentumokban szereplő adatoktól.

4. negyedév:

Októbertől folyamatosan megindításra kerülnek az uniós eljárásrend szerinti hirdetmény nélküli tárgyalásos közbeszerzési eljárások a Kbt. 98 § (2) bekezdés c) pontja alapján. Tekintettel arra, hogy az EISZ nem hatóság, hanem könyvtári szolgáltatások biztosítására létrehozott nemzeti program, így működése a magyar egyetemi és kutatói közösség szakmai igényei alapján történik. **Minden beszerzési igény egyedi gyűjteményes műhöz való hozzáférésre irányul, amelyeknek szakmai tartalma és a kapcsolódó szolgáltatások (keresőplatformok, metaadatok kezelésére szolgáló eszközök, tudományometriai méréseket végző interface-ek, klinikai döntéstámogató rendszerek, stb) egyetlen más termékkel sem helyettesíthetők vagy kiválthatók.**

Ajánlatkérő kiemelt törekvése, hogy a közpénzekkel való hatékony gazdálkodás érdekében minél több közbeszerzési eljárást zárulhasson eredményesen, és a nagy nemzetközi szolgáltatókkal olyan időpontban kerüljön sor a szerződések megkötésére, amíg azok tartják kedvezményes árait. A közbeszerzési eljárások tekintetében tapasztalható esetleges fennakadások áremelkedést eredményeznek, amely körülmény érzékenyen érinti az EISZ Nemzeti Program költségvetésének egyensúlyát, és sérülhetnek ezáltal a Kbt. 2. § (4) bekezdése szerinti alapelvek.

IV. A KBT. 98. § (2) BEKEZDÉS C) PONTJA SZERINTI JOGCÍM FENNÁLLÁSÁNAK ALÁTÁMASZTÁSA

IV.1. A verseny hiánya nem annak a következménye, hogy Ajánlatkérő a közbeszerzés tárgyát a versenyt indokolatlanul szűkítő módon határozta volna meg

Mint ahogyan az a III. fejezetben leírtak alapján megállapítható, az EISZ Nemzeti Program keretében beszerzésre kerülő adatbázisok körének meghatározására (ideértve a jelen közbeszerzési eljárás tárgyát képező adatbázis(oka)t is) egy független testület, azaz a Programtanács által meghozott döntés eredményeként került sor. A Programtanács döntése pedig a tagintézmények tekintetében tudományos és szakmai szempontok alapján történt igényfelmérésen alapul. Mindezek alapján megállapítható, hogy Ajánlatkérő a jelen közbeszerzési eljárás tárgyát nem a versenyt indokolatlanul szűkítő módon határozta meg,

hanem végső soron a tagintézmények tudományos és szakmai igényeihez igazodóan, egy független testület jóváhagyása mellett.

Jelen tájékoztatással együtt a Tisztelt Közbeszerzési Hatóság rendelkezésére bocsátjuk a Programtanács 2017. június 9. napján hozott határozatát (továbbiakban: a határozat) (2. számú melléklet) a 2018. évre vonatkozó költségvetési terv jóváhagyásáról, mely terv jelen eljárás tárgyát képező adatbázis beszerzési igényének meghatározását is tartalmazza (3. számú melléklet), továbbá a Programtanács ügyrendjét (4. számú melléklet) (továbbiakban: ügyrend).

Az ügyrend 1. pontja alapján az EISZ Nemzeti Program működéséért az Ajánlatkérő főigazgatója, valamint a gazdasági igazgatója felelnek, az Ajánlatkérő folytatja le a közbeszerzési eljárásokat és képviseli az előfizető intézményeket a szolgáltatókkal kötött előfizetői megállapodások tekintetében.

A jelen közbeszerzési eljárás tárgyát képező beszerzési igény indokoltságát az ügyrend 4. pontjában a Programtanács részletes feladat- és hatásköre, illetve a Programtanács által elfogadott 2018-as beszerzési és költségvetési terv támasztja alá.

A Programtanács tehát évente dönt beszerzési és költségvetési terv elfogadásával azon elektronikus információforrások nemzeti licencének megvásárlásáról, melyeket a tagintézmények oktatási, valamint kutatási feladataik ellátásához elengedhetetlenek, továbbá amelyek beszerzése és használata nélkül a magyar felsőoktatási intézmények és kutatóintézetek nemzetközi versenyképessége jelentős hátrányt szenvedne.

A 2. számú mellékletként csatolt dokumentum alapján megállapítható, hogy a Programtanács 10 igen, valamint 7 nem szavazattal meghatározta azon kiválasztásra kerülő adatbázisok körét, amely adatbázisokkal az EISZ Nemzeti Programban rögzített célok megvalósíthatók, és amelyek megfelelnek a tagintézmények tudományos és kutatási igényeinek. Jelen eljárás tárgyát képező **adatbázis: SzóTudásTár adatbázis** a 2018-as költségvetési évre vonatkozóan meghatározásra kerültek. (3. sz. melléklet).

A beszerzésre kerülő elektronikus információforrások kiválasztására a Programtanácsba delegált tagok által megjelenített tudományos és szakmai szempontok alapján kerül sor, mivel kizárólag így biztosítható az EISZ Nemzeti Programban lefektetett célok megvalósulása, azaz a legszélesebb körben használt nagy értékű nemzetközi tudományos információkat tartalmazó adatbázisok beszerzése és elérhetővé tétele a hazai felsőoktatási intézmények és kutatóintézetek számára. Az EISZ Nemzeti Program fenntartása a hazai kutatói szféra működése szempontjából nélkülözhetetlen. Az EISZ Nemzeti Program keretein belül nyújtott országos szintű adatbázis-szolgáltatások Magyarország felsőoktatási és kutatási infrastruktúrájának elemi része, amely tartalmazza a kurrens nemzetközi folyóiratok, szakkikkek, tudományos kiadványok bibliográfiai adatait és teljes szöveges verzióit. Ezen tartalmak nélkül Magyarország versenyképessége jelentős hátrányt szenved nemzetközi szinten.

Jelen eljárás tárgyát képező adatbázis (**SzóTudásTár adatbázis**) tekintetében is egy olyan szolgáltatásról van szó, amely nélkülözhetetlen tartalmakkal bír.

A Programtanács határozatára, valamint az az alapján elfogadott 2018-as beszerzési és költségvetési tervre tekintettel az EISZ Programtanács az ügyrendnek megfelelően teljes körű felmérést végzett, amely alapján megállapítható, hogy kizárólag a jelen eljárás tárgyát képező adatbázis felel meg valamennyi érintett felhasználó tagintézmény tudományos és szakmai igényeinek kielégítésére, és az érintettek kizárólag a tárgybeli adatbázis tartalmából nyerhetnek kimerítő és megalapozott információt tanulmányaik, kutatásaik során.

IV.2. Nem létezik reális alternatíva a beszerzési igény kielégítésére:

IV.2.1. Az adatbázisok egyediségét alátámasztó szempontok általánosságban

Az egyes szolgáltatók az előfizetői szerződések keretében teljes tartalmakhoz biztosítanak hozzáférést. Nem lehetséges tehát az adatbázisok tartalmából igény szerint „válogatni”. Mindezek alapján a felhasználónak a számára fontos folyóiratokhoz való hozzáférése túl olyan tartalmakhoz való hozzáférés ellenértékét is ki kell egyenlítenie adott esetben, amelyekben számos, általa nem használt, vagy kevéssé használt tartalom is van. Ezzel összefüggésben fontos hangsúlyozni, hogy **az EISZ Nemzeti Program keretében beszerzendő adatbázisok szerzői jogvédelem alatt álló gyűjteményes művek, amelyek egyéni eredeti jellege nem pusztán adott tartalom egyediségéből, hanem a tartalmak, hivatkozások meghatározott szempontok mentén történő válogatásából is fakad.**

IV.2.2. A beszerzési igény meghatározásának jogszerűségét alátámasztó szempontok:

A Kbt. 98. § (2) bekezdés c) pontjához kapcsolódóan a Kbt. indokolása rögzíti, hogy

„Vizsgálni kell, hogy a kizárólagos jogok védelme és a szerződés tárgya között fennáll-e szoros ok-okozati összefüggés, amely miatt a szerződést valóban csak egy meghatározott szervezet, személy képes teljesíteni. Egyrészről nem vitatható, hogy az ajánlatkérő jogosult a beszerzés tárgyát meghatározni. Ugyanakkor az ajánlatkérő által megfogalmazott beszerzési igény (mint a szerződés tárgya) tekintetében kell olyan kizárólagos jognak fennállnia, amelyből az következik, hogy ha az ajánlatkérő az igényeinek megfelelő dolgot kívánja beszerezni, az arra vonatkozó szerződést kizárólag az adott szervezettel kötheti meg.”

A tárgybeli jogcímet a közbeszerzésekről szóló 2011. évi CVIII. törvény 94. § (2) bekezdése c) pontjában szintén tartalmazta, amely jogcím jogszerűségének fennállását a Közbeszerzési Döntőbizottság a Kbt. 98. § (2) bekezdés c) pontjában rögzített (a korábbi Kbt.-ben foglaltakhoz képest kibővített) szempontokra is figyelemmel vizsgált.

A Kúria által Kfv.III.37.158/2015/11. számon meghozott ítélet a beszerzési igény meghatározása kapcsán egyebek mellett a következőket rögzíti:

„A Kbt. 94. § (2) bekezdés c) pontjához fűzött miniszteri indokolásra is figyelemmel a Kúria álláspontja szerint a törvény a kizárólagos jog esetében nem követeli meg, hogy egy személy vagy szervezet legyen csak képes fizikailag teljesíteni, mivel ezen kritériumoknak csak azok a termékek és szolgáltatások felelnének meg, amelyeknek piacán nincsen verseny, hanem arról az esetről van szó, amikor a szerződést egy kizárólagos jog fennállása miatt jogszerűen csak egy szervezettel (személlyel) lehet megkötni. A potenciális piaci verseny megléte tehát a Kbt. 94. § (2) bekezdés c) pontja szerinti eljárás jogszerűség vonatkozásában nem törvényi követelmény, irreleváns tényező. Annak van jelentősége, hogy az ajánlatkérő adott konkrét beszerzés tárgya kapcsán áll-e fenn kizárólagos jogok védelme vagy sem.”

A szerzői művek egyedülállóságához azok egyéni, eredeti jellegéből fakadóan nem férhet kétség. Ebből következően tehát tudományos szempontból reális alternatíva sem képzelhető el, ha Ajánlatkérő célja a legmagasabb szintű tudományos szakmai ismeretanyag megszerzése adott területen. Annak eléréséhez ugyanis minden tudományos eredmény ismerete szükségeltetik, így amennyiben valamely tartalmak között tudományos értelemben nincs átfedés, úgy azok egymással történő helyettesítése – a kitűzött cél figyelembevételével - aligha képzelhető el, melyre figyelemmel valamennyi tartalom beszerzése indokolt lehet.

Ajánlatkérő, mint az EISZ Nemzeti Program működtetéséért felelős központi beszerző szerv célkitűzése e körben:

- a) Tudományos tartalomszolgáltatás a hazai felsőoktatásban és nonprofit kutatásban résztvevők számára;
- b) Közművelődési feladatok ellátása az előfizetői kör tagjai, a hazai közgyűjtemények, megyei könyvtárak és levéltárak, valamint a határainkon túli közintézmények magyar állománnyal rendelkező nyilvános könyvtárai számára

Jelen pontban foglaltakra figyelemmel Ajánlatkérő joga a közbeszerzési eljárás (szerződés) tárgyának meghatározása, amely tekintetében a jelen pontban, valamint a IV.2.2. fejezetben foglaltak alapján nem létezik reális alternatíva a beszerzés tárgyát illetően. Továbbá a beszerzési igény meghatározására - a IV.1. pontban foglaltak alapján - nem önkényes módon került sor. E körben rögzítendő, hogy Ajánlatkérő nem a piacon elérhető tartalmakhoz igazítva határozta meg a beszerzési igényét, hanem a beszerzési igényének a meghatározását követően megvizsgálva a piacot és megállapította, hogy létezik olyan tartalom, amely teljes egészében megfelel a beszerzési igényének, és amely tartalom tekintetében kizárólagos jog áll fenn, így a Kúria fenti ítéletében foglaltakra is figyelemmel Ajánlatkérő álláspontja szerint a tárgybeli jogcím feltételei fennállnak.

IV.2.3. A közbeszerzési eljárás tárgyát képező adatbázisok egységét, más adatbázissal nem helyettesíthetőségét alátámasztó szempontok

Az EISZ Nemzeti Program egyik fő stratégiai célja, amelyet a Programtanács határozatban fogadott el, közművelődési feladatok ellátása az előfizetői kör tagjai, a hazai közgyűjtemények, megyei könyvtárak, valamint a határainkon túli közintézmények magyar állománnyal rendelkező nyilvános könyvtárai számára. Másik stratégiai cél a felsőoktatás és a nonprofit kutatói szféra tudományos tartalmakkal való ellátása. E két cél megvalósítása érdekében a hazai közgyűjtemények, felsőoktatási intézmények, kutatóintézetek, megyei és városi könyvtárak, levéltárak, múzeumok és egyéb közművelődési intézmények, valamint a határainkon túli közintézmények magyar állománnyal rendelkező nyilvános könyvtárai számára nyújt hozzáférést magyar nyelvű tudományos, művelődéstörténeti és ismeretterjesztő elektronikus tartalmakhoz, az információhoz való egyenlő hozzáférés érdekében és a digitalizált magyar kulturális örökség hozzáférhetővé tétele céljából. A fent részletezett stratégiai célok, valamint az igényfelmérés során 13 közintézmény megrendelése alapján döntött az az EISZ Programtanács a **SzóTudásTár** beszerzéséről.

A SzóTudásTár lexikai adatbázis teljes egészében magyar fejlesztésű és tulajdonú, folyamatosan bővülő, **teljes szövegű digitális adatbázis.** Az adatbázisban a Tinta Kft. legfontosabb egynyelvű nagyszótárainak szócikkanyaga egy felületen kereshető. A SzóTudásTár a magyar szókincs sokirányú leírását tartalmazza a lexikográfiai és a lexikológia legmodernebb eredményeit felhasználva elkészített 11 korszerű nagyszótár tartalmával: értelmező szótár, etimológiai szótár, idegen szavak szótára, szinonima szótár, ellentétes jelentésű szavak szótára, régi szavak szótára, magyarító szótár, rövidítések szótára, kiejtési szótár, szólás és közmondásszótár, összetételek listája. *Az 56 843 szócikket tartalmazó összetett szavak adatbázisa semmilyen más felületen nem érhető el.*

Az adatbázis összességében több mint negyedmillió lexikai egységet tartalmaz. Egy-egy keresőkifejezés megadásával egyidőben valamennyi szótár szócikkanyagában elvégezhető a keresés; a találatok egy felületen, egységes szerkezetben jelennek meg. **A nyelvészeti kutatások mellett a több szótár tartalmát egy komplex felületen kínáló adatbázis egyedülálló forrást jelent a magyar nyelv ápolását célzó kezdeményezések és közösségek számára.**

A SzóTudásTár IP-alapú azonosítás alapján biztosítja a hozzáférést, nem szükséges jelszavas belépés az adatbázis használatához. Emellett azonban az intézményi felhasználók számára jelszó segítségével a távoli hozzáférés lehetőségét is biztosítja. Így a hallgatók, kutatók az intézményen kívül is hozzáférhetnek az adatbázishoz.

A SzóTudásTár adatbázis tartalmait az EISZ kínálatában egyedülállóak, a magyar kulturális örökség digitalizált gyűjteményeként más szolgáltató termékével nem összehasonlíthatóak vagy kiválthatóak.

Az ajánlatkérő által képviselt intézmények igényei alapján egy egységes adatbázisként kizárólag a TINTA Kft. által létrehozott SzóTudásTár adatbázis tartalmazza a kért tartalmakat. Amennyiben ajánlatkérő más szolgáltató adatbázisát választaná olyan tartalmakért is fizetnie kellene, melyeket az egyes intézmények nem kértek, valamint olyan nélkülözhetetlen tartalmak kerülnének ki a beszerzés köréből – tekintettel arra, hogy az adott szolgáltató nem képes az előfizetést nyújtani – melyek az EISZ fennállását alapozzák meg.

A jelen közbeszerzési eljárás tárgyát képező adatbázis kiemelkedő jelentőségű, amely egyedülként felel meg azon szakmai elvárásoknak, amelyeket a felhasználó tagintézmények követelményként támasztanak.

Kizárólag ezen adatbázis tartalma és funkciója felel meg valamennyi felhasználó tagintézmény tudományos és szakmai igényének. A hazai felsőoktatási intézmények és kutatóhelyek kizárólag a tárgybeli adatbázisban található művekből nyerhetnek kimerítő és megalapozott információkat tanulmányaik, kutatásaik során.

Mindezen körülmények alátámasztják a jelen közbeszerzési eljárás tárgyának egyedülállóságát, továbbá azon körülményt, miszerint azok más adatbázis beszerzésével nem helyettesíthetők.

A jelen közbeszerzési eljárás tárgyát képező adatbázis egyedülállóságát azok szerzői jogilag védett minősége is alátámasztja, amely az adatbázis egyéni, eredeti jellegében nyilvánul meg, és amely minőség eleve kizárja azok helyettesíthetőségét.

Ajánlatkérő a fentiek szerint határozta meg a beszerzési igényét.

IV.3. A szerződés kizárólagos jogok védelme miatt kizárólag egy meghatározott gazdasági szereplővel köthető meg

Az eljárásfajta választását az indokolja, hogy a beszerzés tárgyát szerzői jogvédelem alatt álló adatbázishoz való hozzáférést biztosító előfizetői szolgáltatás képezi annak érdekében, hogy ajánlatkérő biztosítani tudja az EISZ Nemzeti Program működtetésével kapcsolatos feladatait, és a hozzáférési jog biztosításával pedig kizárólagosan az ajánlattételre felkért **TINTA Kft.** rendelkezik.

A jelen közbeszerzési eljárás tárgyát képező adatbázis tekintetében megállapítható, hogy annak tartalmának összeválogatása, elrendezése vagy szerkesztése egyéni, eredeti jellegű. *(gyűjteményes mű)* A védelem a gyűjteményes művet megilleti akkor is, ha egyébként annak részei, tartalmi elemei nem részesülnek, illetve nem részesülhetnek szerzői jogi védelemben.

Az adatbázis, mint gyűjteményes mű vonatkozásában a **TINTA Kft.** rendelkezik kizárólag a kiadói és felhasználási jogokkal.

A fentiek alapján egyértelműen megállapítható, hogy a beszerzési igény meghatározására nem önkényes módon került sor, a közbeszerzés tárgyának megválasztása nem a verseny indokolatlan szűkítésének az eredménye, nem létezik más reális alternatíva az EISZ tagintézmények tudományos, illetve szakmai igényeinek a kielégítésére, továbbá a szerződés kizárólagos jogok védelme miatt a **TINTA Kft.** gazdasági szereplővel köthető meg.

„A SzóTudásTár adatházishoz való hozzáférésre irányuló előfizetés” tárgyú közbeszerzési eljárás becsült értéke: nettó 1 350 000 forint.

Kérjük fenti indokaink szíves tudomásul vételét.

Kelt: Budapesten, 2017. december 13.

Tisztelettel:

Kaffka Diána
felelős akkreditált közbeszerzési
szaktanácsadó
fajtszám: OO603

Kaffka Diána

**Magyar Tudományos Akadémia
Könyvtár és Információs Központ**

Ajánlatkérő képviselőként
Csendes Consulting Zrt.

Kaffka Diána

felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó

Mellékletek:

1. sz. melléklet: Meghatalmazás
2. sz. melléklet: EISZ Programtanács döntése
3. sz. melléklet: Elfogadott 2018-as beszerzési és költségvetési terv
4. sz. melléklet: Programtanács ügyrendje
5. sz. melléklet: Kizárólagossági nyilatkozat
6. sz. melléklet: Ajánlattételi felhívás és dokumentáció (hitelesített, aláírt)
7. sz. melléklet: Fedezetigazolás
8. sz. melléklet: E-mail igazolás arra vonatkozóan, hogy ajánlatkérő az ajánlattételi felhívást az eljárás megindítása napján az ajánlattételre felkért gazdasági szereplő részére közvetlenül megküldte

